

Куліш Пантелеймон Олександрович

□ Робота учня 9-Б класу, Жежера Олександра.

Пантелеймон Олександрович Куліш— був видатний український письменник, фольклорист, етнограф, мовознавець та перекладач, критик, редактор, видавець.

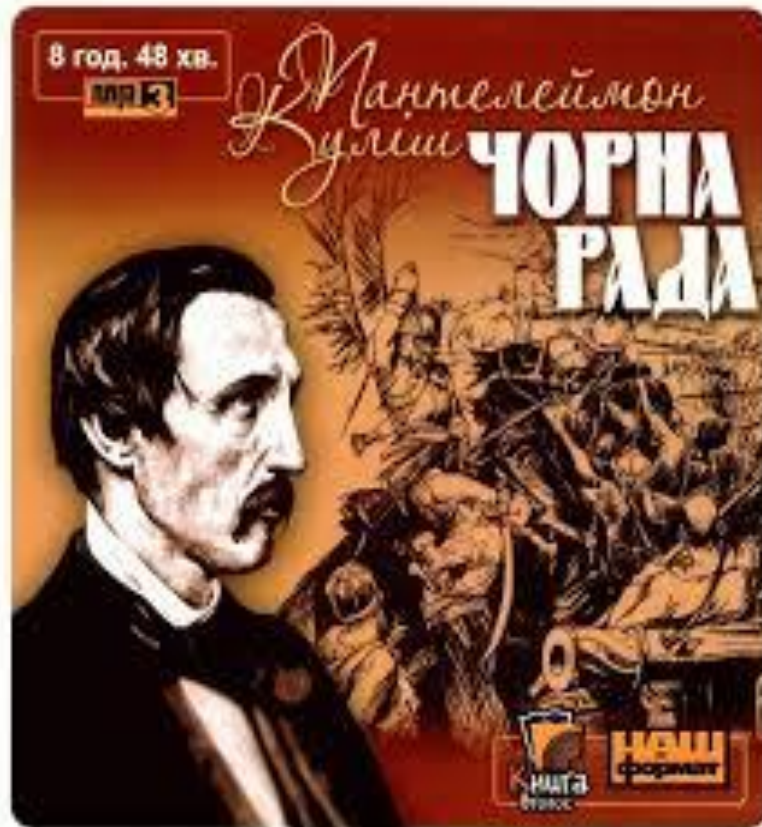
Народився Пантелеймон Олександрович Куліш 7 серпня 1819 року в містечку Вороніж колишнього Глухівського повіту Чернігівської губернії.

З кінця 1830-х років Куліш слухач лекцій у Київському університеті. Вступити до цього престижного навчального закладу йому так і не вдалося. Куліш не мав документального свідчення про дворянське походження, хоча його батько й був із козацько-старшинського роду, а отже — й права навчатися в університеті він мав.

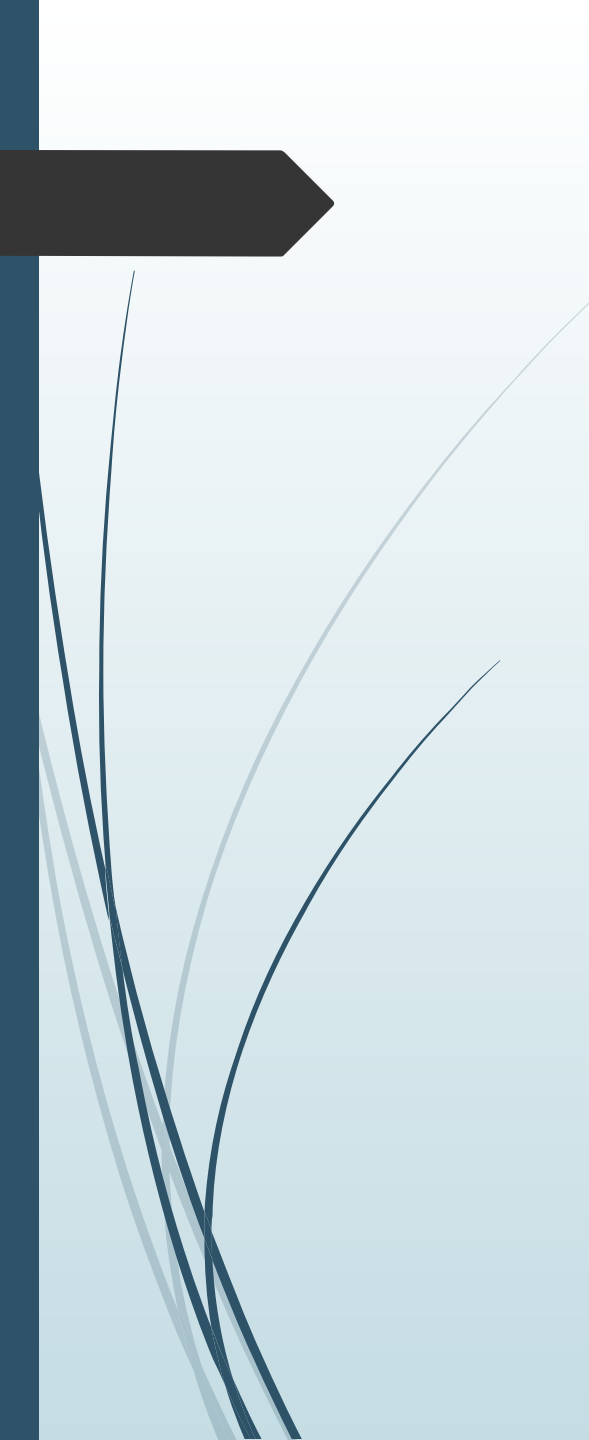
Згодом Куліш викладає у Луцькому дворянському училищі. У цей же час він заявляє про себе як письменник. Опублікувавши перші розділи роману «Чорна рада» у журналі «Современник».

Чорна рада — перший україномовний історичний роман, виданий 1857 року. У цій «хроніці історичних подій» автор відтворив відомі історичні події — чорну раду у Ніжині, яка відбулася 1663 року.

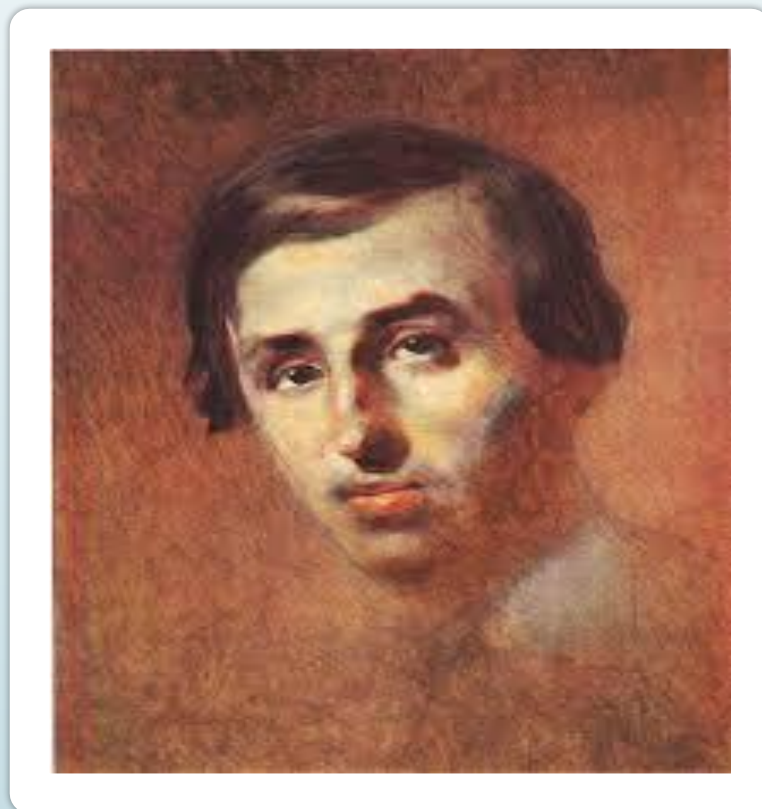
Куліш також автор першої фонетичної абетки для української мови, яка лежить в основі сучасного українського правопису.

Через два роки Петербурзька Академія наук за рекомендацією відрядила Куліша в Західну Європу вивчати слов'янські мови, історію, культуру та мистецтво, куди він вирушив зі своєю вісімнадцятирічною дружиною Олександрою Білозерською, з якою побралися 22 січня 1847. Боярином на весіллі був співучий, дотепний, веселий друг Пантелеймона — Тарас Шевченко.

У Варшаві Куліша як члена Кирило-Мефодіївського товариства заарештували й повернули до Санкт-Петербурга, де його допитували, але довести його приналежність до таємної антикріпацької організації не змогли. Підставивши його замикають в Олексіївський рavelін на чотири місяці й потім відіслають на службу в Вологду...

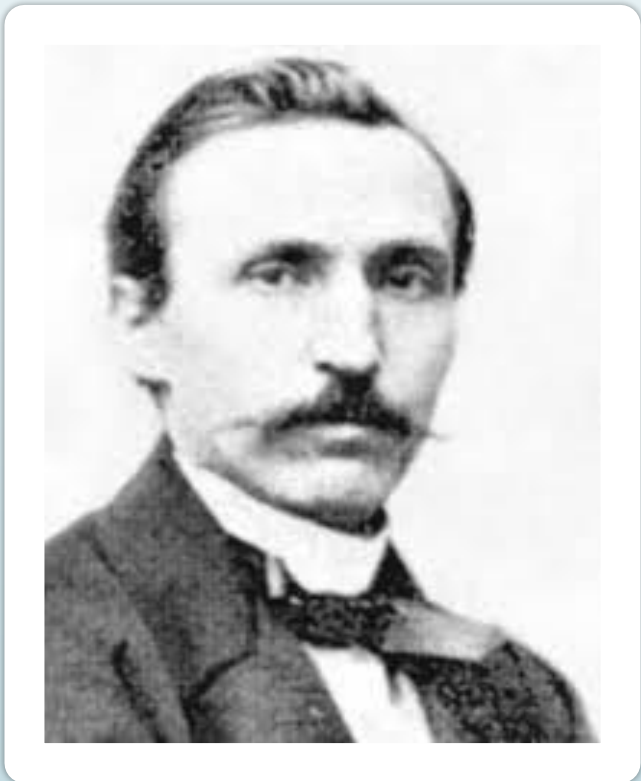

Портрет П. Куліша, худ. Тарас Шевченко (1843–1847 рр.)

З часом його відправляють на заслання в Тулу. Там він пише багато історичних романів і інших творів. Після довгих клопотань Куліш здобув посаду у канцелярії губернатора, а згодом почав редагувати неофіційну частину «Тульських губернських ведомостей».

У 60-ті роки П. Куліш працюючи у Варшаві, у Відні та у Санкт-Петербурзі готував три томне дослідження «История воссоединения Руси», в якому прагнув документально підтвердити ідею історичної згубності народно-визвольних рухів і піднести культуротворчу місію польської шляхти, ополяченого українського панства і російського царизму в Україні.

В останні роки життя Куліш оселився на хуторі Мотронівка поблизу Борзни Чернігівської губернії. Тут він господарював та творив! Куліш багато перекладав, особливо Шекспіра, Гете, Байрона, а також закінчував свої твори.

Пантелеймон Куліш з дружиною Олександрою, 1877 р.

Пантелеймон Куліш пішов з життя 14 лютого 1897 року на своєму хуторі Мотронівка.

Меморіальна дошка на будинку у Відні, де мешкав П. Куліш

Виростите, дітки,
В щасливу годину,
Ой рятуйте-визволяйте
Ще раз Україну!
(П. Куліш)

Кінець!

□ Дякую за увагу!